

Kui kaks kirjandusringi kokku said

17. oktoobril külastas Haljala raamatukogu kirjandusringi Toila raamatukogu kirjandusring „Kella Kuue Kohtumiste Klubi”.

Haljala kirjandusring on eakas, loodud 1995. aastal toonase raamatukoguhoidja Mare Ellamaa ja kohalike kirjandushuviliste Salme Heinla ja Külli Heinla eestvõtmisel. Toila kirjanduslik klubi on seevastu nooruke ning saanud tekkeks tõuke Haljala kirjandusringi tegevusest.

Toilakad tõid külakostiks kaasa laulu- ja luulekava. Loeti ja lauldi luuleraamatust „Igal oma saatus”, mille autoriks Anneli Lamp, kes ka ise esinejate seas oli ning laule klaveril saatis. Anneli luuletused olid südamlilikud ja elulistel teemadel - üksindus, igatsus, sügis, aga sekka ka lustakamaid värse. Esitajad rääkisid luuletuste vahele, miks nad valisid just selle pala esitamiseks ning mis on see ühisosa, mis seob Anneli loominguga. Nikolai Pavlenko oli teinud luuletõlkeid, saime võrrelda, kuidas kõlavad samad luuletused eesti ja vene keeles. Ilus oli mõlemat moodi.

Õhtu lõppes kohvi ja koogiga, arutlustega kirjandusest, raamatukogudest, kahe valla statistilistest näitajatest ning kokkuleppega, et kirjandusringide kohtumine ei jää viimaseks.

Maiga Parksepp

Haljala Vallaraamatukogu juhataja

Toila kirjandusringi esinejad. Foto: M. Parksepp

„Varangu piirakas”

15. oktoobril toimus Varangu seltsimajas raamatukogu ja külaseltsi kogupereüritus õunakoogikonkurss „Varangu piirakas”.

Alumisel korrusel oli näitus erinevatest õunasortidest. Kõik said proovida oma teadmisi õunte äratundmises. Ülemise korruse saal aga lõhnas kohvi ja maitsvate õunakookide järgi. Kuigi ootused osalejate arvu suhtes olid suuremad, laekus võistlustulle 10 suurepäraselt küpsetist.

Koogid olid kõik väga maitsvad ja parimat välja valida oli üsna keeruline. Paarikümne inimese hääle tulemusel sai premeeritud I, II ja III koht. Parim õunatudija vääris samuti auhinda. Ürituse meeleolu lõi muusikaga Sven Rannar.

Urve Kingumets

Maitsta sai nii õunu kui õunakooke. Fotod: U. Kingumets

Pannkoogiõhtu Aasperes

18. oktoobril toimus Aaspere Külakojas pannkoogiõhtu. Õhtu ideeks oli proovida teha pannkooke erinevate retseptide järgi, sest tuleb välja – pannkookide maailm on suur ja lai. Kohale tuli palju suuri ja sama palju väikeseid osalisi, kellest viimastel oli võimalus taigameisterdamise asemel või vahepeal pannkoogiteemalisi pilte värvida.

Võtsime käsile kolm retsepti: väikesed kohevad pannkookid, tatra- seesamipannkookid ja banaani- kaerahelbe-pannkookid. Kolmes rühmas hakati retsepti järgi taigaid valmistama ja jooksvalt pandi tulele ka pannid. Maja läks lausa elama. Külakoja väike köök oli inimestest pungil ning töös oli korraga neli panni. Tuli välja, et meist keegi polnud varem ebatraditsioonilisi pannkooke teinud ning see lisas ka põnevust tulemuse osas. Lisaks retseptipannkookidele said lauale ka tavalised ülepanni pannkookid, seega võrdlusemoment oli kohe võtta.

Pärast hoogsat vaaritamist, saades lõpuks maha istunud, võisid kõik osalised pannkooke proovida hakata. Maitsti ja arutleti, mis ja kas kellele meeldib. Süüa sobisid neist kõik, eriti kaasatoodud imemaitsvate moosidega. Lõppkokkuvõttes jõuti aga siiski otsusele, et eestlased on sellised lihtsad inimesed ja armastavad üle kõige ikka neid kõige tavalisemaid pannkooke.

Pille Sepp

Külakoja kook sai pannkoogisõpradest täis. Fotod: P. Sepp

Aasta Tegija või Tegu

Haljala valla „Aasta tegija” aunimetuse andmise eesmärk on igal aastal väärtustada ning avaldada avalikku tunnustust füüsilisele või juriidilisele isikule, kes oma töö ja tegevusega on silma paistnud valla arendamisel, tõstnud valla mainet ja toonud paikkonda tuntuks; kes aasta jooksul on saavutanud majanduse, kultuuri, hariduse, spordi, sotsiaal- või mõnes muus valdkonnas tähelepanuväärseid tulemusi ja üldise tunnustuse, samuti ühekordse silmapaistva saavutuse eest.

Ettepanekuid aasta tegija aunimetuse andmiseks võivad esitada kõik Haljala vallas elavad füüsilised isikud ja Haljala vallas tegutsevad juriidilised isikud. Ettepanekud koos põhjendustega esitatakse kirjalikult vallakantseleisse märgusõnaga „Aasta Tegija” hiljemalt jooksva aasta 31. detsembriks. Tähtajaliselt mittesaabunud ettepanekuid ei arvestata.

Aasta tegija aunimetusega kaasnevad esemeline auhind ja valla tänukiri antakse aunimetuse saajale üle pidulikult kas Eesti Vabariigi aastapäeval, vallale omavalitsusliku staatuse andmise aastapäeval või valla muul avalikul üritusel.

Haljala kultuuripremia 2016

2016. aastal antakse välja juba arvult kümnes Haljala valla kultuuripremia, mis on üle aasta väljaantav rahaline preemia (650 eurot), millega tunnustatakse kohalikus kultuurielus silma paistnud inimesi või kollektiive. Kultuuripremia määratakse isikule või isikute kollektiivile kogu loomingu kui terviku või loomingulise tegevuse eest pikema ajavahemiku vältel, millega on elavdatud valla kultuurielu või austatud tema nime.

Kultuuripremia kandidaate võivad esitada nii füüsilised kui juriidilised isikud. Taotlus peaks olema kandidaadi esitamise osas motiveeritud ja põhjendatud, millele võib lisada mitmesugust materjali, mis kajastab nimetatud kandidaadi tegemisi ja toiminguid.

Kultuuripremia taotlused vaatab läbi komisjon, kuhu kuuluvad Haljala Vallavolikogu kultuuri- ja hariduskomisjoni liikmed, vallavalitsuse esindajad ning esindaja Lääne- Viru Maavalitsusest.

Haljala Vallavalitsus jääb ootama arvukaid ettepanekuid kultuuripremia kandidaatide osas kuni 01. detsembrini 2016.

HALJALA KOOL 330

Lugupeetud kooliõed ja -vennad, head Haljala inimesed. Seoses kooli suure juubeliga soovime kokku koguda videomaterjali Haljalast ja Haljala koolist läbi aegade. Videod võivad olla ükskõik millisel kandjal ning kujul. Kui Sul on olemas videoid, ükskõik kas analoog- või digimaterjalil, palun anna sellest teada detsembriku lõpuni kool@haljala.edu.ee või tel 325 0900.

Kingime suureks juubeliks koolile ilusa arhiivi, mida saaksime kõik koos kevadel vaadata.

Taavi Lehari, XXV lend

Lehekülgi kiviraamatust

Eesti rahvuskivi saab 2017. aastal, 4. mail 25. aastaseks.

Rahvuskivi ehk teise nimega paekivi on ilus. Tema tekkelugu ja kõike temaga seonduvat saab vaadata-uurida Porkuni Paemuuseumis, Eesti ainsas rahvuskivile pühendatud muuseumis. Seal on ka võimalik oma silmaga veenduda, kui eriväriline ja põnev tegelikult meie rahvuskivi on.

Kahjuks ei satu muuseumisse just paljud. Et seda viga parandada, oleme koos Porkuni Paemuuseumi juhataja Triinu Yerlikayaga sellel aastal mitu näitust korraldanud. Nüüd jõudis see ka Haljalsse.

Gümnaasiumis on välja pandud Triinu tehtud nutikad kompositsioonid koos põnevate värvilahendustega, mis peaksid andma inspiratsiooni kõigile ja näitavad, et tahtmise ja käte osavusega on ka kõige tavalisematest kivitükidest võimalik luua ilu.

Minu lõigatud paekivides näeb vaataja erinevaid imekauneid värve, struktuure ja sädelustki.

Loodame, et näitus suunab kõiki vaatajaid natuke ka iseseisvalt meie rahvuskivi uurima ja tema ilust osa saama.

Ain Aasa

Näitus avatud tööpäeviti oktoobrist novembrini kell 8.00-16.00 kooli fuajees.

Uus algus!

Rakvere Täiskasvanute Gümnaasium viib läbi kaheaastast projekti „Teisel ringil targaks Lääne-Virumaal“, mille eesmärk on toetada haridustee katkestanud täiskasvanuid tagasipöördumisel õpingute juurde. Projekt viiakse ellu Euroopa Liidu tõukevahenditest.

Kooli on oodatud kõik inimesed, kellel on mingil põhjusel katkenud õpingud põhikoolis või gümnaasiumis või kes soovivad pärast põhikooli lõpetamist jätkata õpinguid gümnaasiumis.

Paindlik õppesüsteem võimaldab seda teha ka töö ja pere kõrvalt. Õppetöö toimub kahel päeval nädalas. Töötavale ja pere eest hoolitsevale inimesele valmistab vahel ka paaril päeval koolis käimine raskusi. Sellistele õppijatele sobib gümnaasiumiosas e-õpe, kus õppetöö toimub Moodle õpikeskkonnas, koolis käiakse vaid reedeti konsultatsioonides ja kontrolltööid tegemas. Kooli infojuht abistab vajadusel õppijaid e-kursuste läbimisel.

Nii neid, kes õppesest kaua eemal olnud, kui neid, kel mõne õppeaine läbimiseks rohkem aega ja abi vaja, toetavad lisakonsultatsioonid, tasanduskursused ja individuaalne juhendamine.

Koolis töötab õppenõustaja, kellega saab arutada võimaluste ja valikute üle, kuidas ühitada töö-, pere- ja koolielu. Õppenõustaja vaatab koos õppida soovijaga üle viimase varasema õppimis- ja töökoostuse, mida arvestatakse võimalusel õpingute jätkamisel. Üle kantakse varasemad üldharidus- või kutsekoolides saadud hinded.

Kooli sotsiaalpedagoog nõustab õppijaid sotsiaalsete probleemide ja erivajaduste valdkonnas. Tema hubasesse kabinetti on sisse seatud mängunurk lastele, kelle vanemad on läinud õpetajaga kohtuma, kontrolltööd tegema vms.

Koolis korraldatakse õppekäike ja ekskursioone, mis toetavad õppekava läbimist. Selle õppeaasta esimene reis viis Tallinnasse Energiakeskusesse ja Eesti Panka.

Rakvere Täiskasvanute Gümnaasium ootab õppida soovijaid aastaringi.

Õppida ei ole kunagi hilja!

Lisainfo www.rakveretg.edu.ee.

tel 322 5147 või

meilitsi õppenõustajalt@rakveretg.edu.ee.

Haljala Valla Sõnumid

Haljala valla leht ilmub kord kuus. Tiraaz 1000

Toimetuse: Külli Heinla, Maiga Parksepp

Toimetuse jätab endale õiguse kaastöid lühendada.

Kaastöid ootame aadressil leht@haljala.ee või posti teel: Haljala Gümnaasium, Rakvere mnt 10, 45310 iga kuu 15. kuupäevaks.

20. oktoobril anti Haljala gümnaasiumi juubeliaastale start VABAKIRJUTAMISE OMALOOMINGU päevaga „Minu kool eile, täna, homme.“

Koolipäeva esimesteks tundideks istusid koolipinki kõik tänased Haljala Gümnaasiumi õpilased, et omi mõtteid kirja panna erinevate kirjandusžanrite abil. Päeva hääletuseks läkitas koolijuht Inge Laiv kõikidele klassidele video-läkituse:

„Asudes koos teiega, head õpilased, teekonnale Haljala kooli 330. juubeliaasta tähistamise suunas, kutsun kaasa mõtlema ja kirja panema meie tänase koolielu erinevaid tahke, teie endi uuemaid unistusi või toredaid meenutusi kooli igapäevaelust. Igaüks näeb ja tunnetab omamoodi läbi erinevate prismade koolis kogetut. Nooremad õpilased ühtmoodi, vanemad teistmoodi. Huvitavad on nii teie esimesed arglikud sammud kooliteel kui ka mõtted, kuhu teekond edasi viib.

Ainult kord elate selles ajahetkes ja seepärast täna kirjutatu on ainukordne sinu enda tunnetus kooli sünnipäeva puhul, millest saab oluline materjal kooli almanahhi jaoks tähistamaks Haljala kooli 330. juubelil.

Iga inimene on unikaalne ja andekas. Leia üles oma andekus! Raiu kirjasõnasse oma eilseid, tänaseid ja homseid mõtteid kooli kohta, mõtiskle palju ja sügavalt, pane oma mõtted sobivasse vormi, andes edasi omakoolitunnet.

Mis on see omakoolitunne? Koostöövõimalused ja meie -tunne tekivad ainult konkreetsete inimeste hulgas koolipere sees, täna, siin ja praegu.

Haljala kooli õpilaste ja õpetajate väärtused on vastastikune austus, sallivus ja koostöö, hoolivus ja osavõtlikkus.

Kas tuleb tuttav ette – kaua ela, palju õpi! Elada kaua ja

tervena, õppida palju ja arendada oma andeid, luues tulevikku läbi iseenda.

Oleme koolis veendunud, et haridus on tervik, mis ühendab endas inimese vaimu ja keha, tarkuse ja tervise, eilsed kogemused ja homsed väljakutsed, saates ning suunates meid nii läbi elu.

Ootame kõikidelt kirjutajatelt häid uudiseid, mis koolis tasahilju ringi käivad.“

Oleme koolis avatud kuulda saama ja vastu võtma Haljala kandi inimeste mõtteid ning pöördumisi kooli jätkusuutlikkuse teemadel. Kooli ukseid on avatud kõigile, külastage näitust, osalege meie käesoleva õppeaasta üritustel, toetage oma lapsi ja kodukandi haridust tervikuna. Räägime omavahel, mis on sõnum ka meie uuel proua presidendilt.

kool@haljala.edu.ee

Regilaul elab

Eesti Vabariigi 90. aastapäeva eel esitas ajakirjanik Rein Sikk üleskutses kinkida oma riigile regilaul. Üle Eesti saadeti kokku üle 6000 värsire, millest laulu kokku seadjad valisid 300, ja sündis Eesti ajalooost pajatav regilaul. Et laulu kokku panijad olid virulased, sai laul nimeks Viru Regi, mis kanti ette 24. veebruaril 2008 Rakvere Kolmainu kirikus. 2015. aastal kuulutas Viru Instituut välja konkursi Viru Regi 2. Konkursile oodati regilaulu tänapäeva elust kui ka vanade regilaulude uues kuues esitusi. Laulude hindamisel tulid appi asjatundjad – Helen Kõmmus Eesti Rahvaluule Arhiivist, Kaja Toikka Ida-Virumaalt.

14. oktoobril kõlasid žürii valitud paremad laulud Haljala rahvamaja laval kontserdil Viru Regi 2. Kontsert algas Kadriina kirikukoori regilaulu „Palve Maa eest“ (sõnad Meelis-Lauri Erikson, viis Kadriina kihelkonnast) esitamisega. Žürii tõi välja, et tegemist on kultuuriliselt mitmekihilise ja vaimsest sügava sõnumiga tekstiga, mis on lõimitud traditsioonilise rahvaviisiga ühtseks tervikuks. Esitus oli kaasahaarav ja loo pikkus vanade rahvalaulude vääriiline.

Traditsioone väärtustav ning kohaliku rahvakultuuri ja laulupärimuse laiemat tundmist oli „Tammelaulus“ (sõnad Salme Heinla ja Viivi Voorand, viis rahvaluulest). Hindajad kiitsid noorte ilusaid ja säravaid hääli (5. klassi piigad). „Tammelaul“ sündis 2016. aasta mais, kui Haljala kooli kõigi klasside õpilased istutasid oma tammepuu.

Lauri Mets (12. klass) valis oma räpi algmaterjaliks Haljala kihelkonna rahvalaulu „Virus on ilus elada“. Hindajad tunnustasid värsket, kaasagset ning julget lähenemist traditsioonilisele rahvaluulele, samas head maitset ja austavat lähenemist. Et Lauri oli seotud muude kohustustega, jälgis publik tema esinemist video vahendusel.

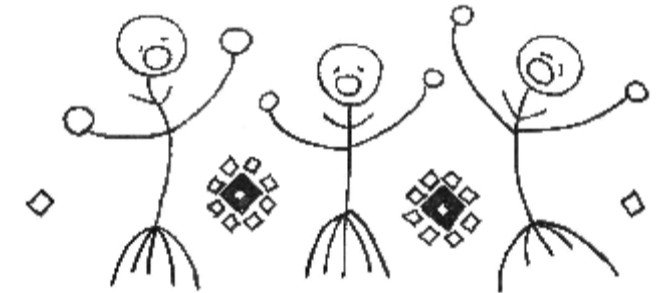
„Kui mina jõuan koolimajja“ (sõnad Jan-Erik Tamm, Rasmus Põld, Rahel Raudsepp, viisifragment uuest rahvalaulust „Kui ma alles noor veel olin“) tekst järgib endisaegsete rahvalaulikute põhimõtet laulda sellest, mis on tähtis nüüd ja praegu, oma argielust ühes rõõmude ja muredega. Noortepärane teemalahendus ja hoogne esitus räägivad tublist koostööst oli žürii hinnang. Esile tõsteti ka seda, et laulu esitajateks olid just poisid (8. b klass).

Olulist sõnumit oma kodukandi rahva ühtsusest ja kodupaiga väärtuslikkusest kandis regilaul „Haljala 775“ (sõnad Joanna Ramot, Indra Viira, Marietta Karp, viis rahvaluulest), laulu esitasid tüdrukud 6., 7. ja 8. klassist. Helen Kõmmus kirjutas: „Hea näide tänapäevases küla-kroonikast, kogukonnale kaasajal oluliste sündmuste kajastamisest rahvaluulevormis. Ilus regivärsiline peokirjeldus koos algriimi ja mõttekordustega.“

Lauljaid juhendas õpetaja Viivi Voorand, kes peoõhtul koos rahvamuusik Pille Kaldega pillilugudega meeleolu löid.

Vahelduseks regilauludele esitas Haljala La-Laulukoor kolm sügiselaulu ning rahvatantsurühm Kakerdajad põimis kirjalonngaks vahele kaks rahvatantsu.

Laulud-tantsud juhatasid julge ja toreda esitusega sisse ning kandsid ette Haljala kooli kevadisel projektipäeval kirjutatud regivärsse Erika Stüf (7. klass) ja Jan-Erik Tamm

(8. klass).

Laululoojaid tänasid Eesti rahvuskivist – paekivist (autor Ain Aasa) – meenetega Viru Instituudi nimel proua Marge Lepik ning Kaja Toikka. Toetudes Helen Kõmmuse hinnangule, et laulud moodustavad tänu erinevatele teemadele, loomingulisele ja tehnilisele lahendustele omavahelise terviku, virulaste kaasaegse rahvalaulu, on kõik väärt jäädvustamist heliplaadil. Kogu kontsert võeti videosse, mis antakse üle kirjandusmuuseumile. Vaheklippide ja videote autor oli Sten Semjonov (8. klass).

Peoõhtu külalisteks olid palutud Haljala valla haridus- ja kultuuritöötajad, märkimaks oktoobrit kui õpetaja- ja õppijakuud. Tänuõnu staažikatele töötajatele kui ka alles oma tee alguses olevatele noortele ütlesid härra Margus Punane ja koolidirektor Inge Laiv.

Hoolimata kohalikul tasandil tekkinud lahkehelidest õnnestus kontsert ning kergema meelelahutuse kõrval said kohalolijad osa pärimuskultuurist ning kaasa mõelda palvesõnadega Maale, loitsida tammed kasvama või elada läbi üks koolipäev oma rõõmudes ja muredes.

Küllil Heinla

Sammun mina Haljalas, Haljalas, Haljalas
siin on tore noortekas, noortekas, noortekas.
Siin saab kossu mängida, mängida, mängida
* teistega saab hängida, hängida, hängida.
Haljalas on tore kool, tore kool, tore kool
tore seltskond igal pool, igal pool, igal pool.

Haljala on tilluke, Haljala Haljala
tilluke, kuid sõbralik, Haljala Haljala
palju sõpru, toitu ka, Haljala Haljala
suuri lapsi, titti ka, Haljala Haljala

Regi regi räpp
On väga äge cap.
See on Haljala räpp
Kooli täpp.

Kohanime määramine Haljala alevikus

Haljala Vallavalitsuse 21. septembri 2016.a määruse nr 4 "Liikluspinna ruumikuju muutmine" ja määruse nr 5 "Kohanime määramine", millega muudeti ja määrati Haljala alevikus uued kohanimed, alusel määrati Haljala aleviku katastriüksustele ka uued koha-aadressid.

Haljala Vallavalitsuse 5.10.2016 korraldustega nr 204 ja 205 määrati olemasolevate katastriüksuste koha-aadressiks Haljala alevik, Haljala vald, Lääne-Viru maakond ja lähi-aadressid alljärgnevalt:

ORIG TUNNUS	Olemasolev aadress	uus aadress
19002:003:0013	Võsu mnt 1	Tallinna mnt 1
19002:003:0022	Tallinna mnt 1	Tallinna mnt 3
19002:003:1390	Tallinna mnt 1a	Aadress ei muutu
19001:001:0302	Tallinna mnt 1b	Aadress ei muutu
19002:003:0200	Tallinna mnt 2	Aadress ei muutu
19002:003:1430	Tallinna mnt 3	Tallinna mnt 5
19002:003:0190	Tallinna mnt 4	Aadress ei muutu
19002:003:2000	Tallinna mnt 5	Maheda tn 1
19002:003:1370	Tallinna mnt 5a	Maheda tn 7
19002:003:1530	Tallinna mnt 6	Aadress ei muutu
19002:003:1190	Tallinna mnt 7	Maheda tn 3
19002:003:0320	Tallinna mnt 7a	Maheda tn 5
19002:003:0014	Tallinna mnt 8	Aadress ei muutu
19002:003:1180	Tallinna mnt 9	Aadress ei muutu
19002:003:1170	Tallinna mnt 9a	Tallinna mnt 7
19002:003:1340	Tallinna mnt 10	Põllu tn 2
19001:001:0325	Tallinna mnt 10a	Tallinna mnt 10
19001:001:0473	Tallinna mnt 10b	Tallinna mnt 10a
19002:003:1330	Tallinna mnt 11	Aadress ei muutu
19002:003:1410	Tallinna mnt 12	Aadress ei muutu
19002:003:0017	Tallinna mnt 13	Aadress ei muutu
19002:003:1290	Tallinna mnt 14	Põllu tn 6
19002:003:0047	Tallinna mnt 15	Aadress ei muutu
19001:001:0326	Tallinna mnt 15a	Aadress ei muutu
19002:003:1230	Tallinna mnt 16	Põllu tn 8
19002:003:0111	Tallinna mnt 17	Aadress ei muutu
19002:003:1300	Tallinna mnt 18	Tallinna mnt 14
19002:003:1680	Tallinna mnt 18a	Tallinna mnt 18
19001:001:0226	Tallinna mnt 18b	Tallinna mnt 16
19002:001:0270	Tallinna mnt 19	Tallinna mnt 27
19002:003:1240	Tallinna mnt 20	Aia tn 7
19002:001:0360	Tallinna mnt 21	Ehituse tn 3
19002:001:0065	Tallinna mnt 21a	Lääne tn 2
19002:001:0064	Tallinna mnt 21b	Lääne tn 4
19002:001:0130	Tallinna mnt 21c	Tallinna mnt 31
19002:001:0134	Tallinna mnt 21d	Ehituse tn 5
19002:003:1310	Tallinna mnt 22	Aia tn 5
19002:001:0066	Tallinna mnt 23	Tallinna mnt 33
19002:003:1220	Tallinna mnt 24	Aia tn 6

Salakaval vingugaas

Peavalu, nõrkus, väsimus, iiveldus, oksendamine.. Haigestumine grippi? Ei, hoopis vingugaasi (CO) mürgituse esimesed tundemärgid.

Vingugaas on lõhnatu, maitsetu ja värvitu gaas. Hingates sattub vingugaas inimese organismi, kus see reageerib hemoglobiiniga. Veri kaotab võime transportida hapnikku, selle asemel ringleb organismis hemoglobiiniga reageerinud vingugaas, põhjustades organites hapnikupuuduse, mille tagajärjel inimene lämbub.

Vingugaas tekib igasugusel põlemisel hapniku-vaeses keskkonnas. Vingugaas levib ruumi tulekahju puhkedes, ahjust, mille siiber on liiga vara kinni pandud, garaazis töötavast mootorsõidukist, valesi reguleeritud gaasipliidist või halva tömbega gaasiboilerist. Oht vingugaasimürgituseks tekib siis, kui ruumis on vähe puhast õhku.

Vingugaasi mürgituse tunnused olenevad sissehingatavast CO kogusest. Vähesel kogusel sissehingamisel tekib pulseerimine oimukohtades, uimasus, nõrkus, peavalu, kohin kõrvades, iiveldus, oksendamine, pisaravoolus, kõhatamine. Edasi võivad esineda unisus, teadvusekadu, hingamishäired. Raske mürgituse korral kaotab inimene teadvuse, ajutegevus lakkab, saabub surm. Kõige tundlikumad on vingugaasimürgituse suhtes lapsed, hingamiseldite ja vereringehaigusi põdevad inimesed.

19002:003:0042	Tallinna mnt 24a	Aia tn 6a
19002:003:1160	Tallinna mnt 24b	Aia tn 6b
19002:003:0005	Tallinna mnt 24c	Aia tn 6c
19002:001:0001	Tallinna mnt 25	Lääne tn 10
19002:001:0620	Tallinna mnt 25a	Ehituse tn 8
19002:001:0820	Tallinna mnt 25b	Ehituse tn 9
19002:003:0330	Tallinna mnt 26	Tallinna mnt 20
19002:003:0380	Tallinna mnt 28	Aia tn 1
19002:003:0001	Tallinna mnt 30	Tallinna mnt 24
19002:003:1260	Tallinna mnt 32	Aia tn 4
19002:003:0150	Tallinna mnt 34	Tallinna mnt 26
19002:003:0140	Tallinna mnt 36	Tallinna mnt 28
19002:003:0078	Tallinna mnt 38	Sõstra tn 3
19002:003:0079	Tallinna mnt 38a	Sõstra tn 1
19002:003:0076	Tallinna mnt 40	Sõstra tn 6
19002:003:0048	Tallinna mnt 42	Tallinna mnt 30
19002:003:0133	Tallinna mnt 44	Tallinna mnt 32
19002:003:0134	Tallinna mnt 44a	Tallinna mnt 34
19002:001:0129	Tallinna mnt 48	Tallinna mnt 42
19002:003:0031	Põllu tn 1	Aadress ei muutu
19002:003:1700	Põllu tn 10	Aia tn 15
19002:003:0034	Põllu tn 3	Aadress ei muutu
19002:003:1780	Põllu tn 4	Põllu tn 17
19002:003:1480	Põllu tn 5	Aadress ei muutu
19002:003:1720	Põllu tn 6	Põllu tn 15
19001:001:0382	Põllu tn 7	Aadress ei muutu
19002:003:1730	Põllu tn 8	Põllu tn 12
19001:001:0418	Põllu tänav L1	Aadress ei muutu
19001:001:0419	Põllu tänav L2	Aadress ei muutu
19002:003:0166	Maheda tn 2	Maheda tn 4
19001:001:0475	Tallinna maantee J1	Aadress ei muutu
19002:003:0590	Naaritsa pumbajaam	Tallinna mnt 40a
19001:001:0307	Pargi	Põllu tn 10
19001:001:0306	Aia	Aia tn 8
19001:001:0330	Aasa	Põllu tn 13
19001:001:0293	Sõstra	Sõstra tn 2
19002:003:0055	Ülepumpala	Välja tn 3
19002:003:0063	Humala	Viru tn 7a
19002:001:0168	Ööbiku	Männi tee 2

Edasised toimingud:

Haljala vallavalitsus registreerib aadressi muutuse aadressandmete süsteemis ja maakatastris ning sellele tuginedes teostatakse automaatselt kinnistusraamatu registriosa esimeses jaos, ehitisregistris, elanikeregistris, maa-maksu registris ja jäätmeregistris. Nimekirja muutunud aadressidest edastame ka Eesti Posti Rakvere kandeakeskusele.

Muudatused teenuse osutajate kliendi andmebaasides (nt pank, kindlustus- ja liisingufirmad, mobiili- ja teleoperaator, elektri energia edasimüügi, ajalehed/ajakirjad, jms) tuleb teha omanikul, nimeobjekti kasutaval isikul või lepinguga seotud isikul.

Vingugaasimürgituse kahtluse korral lahku ruumist võimalikult ruttu ja mine värske õhu kätte. Rahuliku ja sügava hingamisega mööduvad kergemad mürgituse nähud mõne aja pärast. Tugevama mürgituse korral tuleb kutsuda kiirabi, sest kannatanu vajab täiendavat hapnikku.

Vingugaasi avastab vingugaasiandur. Paigaldada vingugaasiandur vastavalt kasutusjuhendile toa seinale, umbes 0,5-1,5 meetri kõrgusele põrandast. Kogenud spetsialistid soovivad paigaldada anduri n-ö hingamiskõrgusele ehk elutoas tasemele, kus on inimese nägu diiva-nil istudes, magamistoas umbes padjakõrgusele. Vingugaasiandur reageerib ohtliku gaasi kontsentratsioonile õhus ning on vajalik ennekõike ruumides. Üks vingugaasiandur on mõeldud kasutamiseks ühes ruumis, kuna seade näitab vaid anduri juures leviva CO taset. Kui vingugaasi võib tekkida teisteski ruumides, tuleks ka sinna andurid paigaldada. Vingugaasiandur töötab 3 x 1,5V AA patarei toitel.

NB! Pea meeles, et vingugaasiandur ei asenda suitsuandurit ega vastupidi.

Liina Järvi
Ida päästikeskus, ennetusbüroo peaspetsialist

Haljala Vallavolikogu

Haljala Vallavolikogu istungil 18.10.2016.a.:

Istungil osalesid: Eleri Aitman, Siiri Heinpõld, Urve Kingumets, Kalju Kivistik, Rainer Lille, Olev Lipp, Jaan Meerits, Peeter Orgmets, Margus Punane, Kristel Strazdin, Riina Tamberg, Grete Toming, Tiit Toming ja Anti Tõld.

Istungilt puudus: Koidu Saamot.

Otsustati:

1. Suunata eelnõu „Haljala valla 2016.a esimese lisaeelarve kinnitamine“ II lugemisele ja määrata parandusettepanekute esitamise tähtajaks 31.oktoober 2016.a.

2. Nõustuda Haljala ja Vihula valla volikogude üleskutsega lubada piiriküladel vabalt otsustada, millisesse omavalitsusse nad soovivad kuuluda ning mitte tegema volikogude otsustega külade valikutele takistusi. Samuti nõustuti uue loodava valla hea tahte kokkulepetega, millised võetakse arvesse liitumislepingu ettevalmistamisel.

Haljala Vallavalitsus

Vallavalitsuse istungil 05.10.2016.a

1. Määrati toetus huvikooli kooliteenuse maksumuse ja õpetasu maksumuse hüvitamiseks 2016/2017 õppeaastal seitsmele õpilasele.

2. Lähtudes Haljala alevikus uute kohanime (tänavanime) määramisega määrati Haljala aleviku katastriüksustele uued lähi-aadressid.

3. Otsustati lugeda üks jäätmevaldaja erandkorras ja tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud.

4. Eraldati vallaeelarve reservfondi jäägist kuni 2000 eurot Haljala Vallaraamatukogule ja Haljala Lasteaed Pesapuule arvutite ostmiseks.

5. Otsustati teha volikogule ettepanek muuta kehtivat reklaamimaksu määrust selliselt, et maksumisele ei kuuluks kirikute ja koguduste, teatrite, kinode ja muuseumide ning Haljala valla haldusterritooriumil korraldatavate näituste, kultuuri-, spordi- ja heategevuslike ürituste reklaam ning maksumisele ei kuulu ka reklaamipinna osa, mis ületab 18 m² ja esitati vastav eelnõu.

6. Kiideti heaks Haljala valla 2016 aasta esimese lisaeelarve eelnõu ja esitati see vallavolikogule kinnitamiseks.

Vallavalitsuse istungil 12.10.2016.a

Määrati toetus huvikooli kooliteenuse maksumuse ja õpetasu maksumuse hüvitamiseks 2016/2017. õppeaastal kolmele õpilasele.

Vallavalitsuse istungil 19.10.2016.a

1. Väljastati ehitusluba Kõldu külas Farmi kinnistul asuva laudakompleksi hoonete laiendamiseks ja ümberehitamiseks ning Aaspere külas Kase tee 6 kinnistul asuva ridaelamu lammutamiseks.

2. Muudeti Stadnik Toitlustus OÜga sõlmitud toitlustusteenuse osutamise lepingut, mille kohaselt tõstetakse alates 1. jaanuarist 2017. a Haljala Gümnaasiumi koolilõuna maksumust 1,24 eurolt 1,26 eurole.

3. Nõustuti Osaühing ESTRAGON FGI ja Osaühingu PORTLIF GRUPP jäätmeloo taotlusega ohtlike jäätmete kogumiseks ja veoks Lääne-Viru maakonnas.

4. Kinnitati Haljala Lasteaed Pesapuu rühmade arv ja rühmade suurus 2016/2017 õppeaastaks.

5. Muudeti Haljala Gümnaasiumi hoolekogu koosseisu ja arvati hoolekogu koosseisust välja Anne Põldma ja Sven Rannar ning määrati hoolekogu liikmeteks õpilasesinduse president Arabella Strazdin ja lastevanemate esindaja Karine Arakeljan.

6. Vallavanem andis ülevaate 2017. aasta eelarve menetlustest ja haldusreformi käigust.

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

PEREPÄEV

12. novembril algusega kell 11.00

Esimesel põhikooli õppetunnil algusega kell 10.45

KOOGILAAT Küpseta kodus midagi maitsvat valmis ja müü see perepäeva osalistele müümasales ampisales. Ootadki nii raagunud kui soolased suutäied!

KIRBUTURG Suurepärase võimalus riide, müüguasjade ja lõige muu kasutulu koju seismajäänud varanduse maha müümiseks ning millegi uue ja huvitava asemele seetamiseks.

MÄNGIMISNURK Küüdi suured ja väikesed saavad ennast proovile panna, tšestloos liigutada ja lõbusasti aega veeta.

MEISTERDAMISNURK Irredade juhendajate abiga saab midagi ilusat või hoopiski põnevat meisterdada - kas siis entale või lõngituseks!

MULLISHOW Põneva etendus künigil! Trikid erinevates stumustes ja kujudes seebimullides.

TULE
KOGU
PEREGA!

Ootame just SIND osalema 12. novembril perepäeva KIRBUTURUL ja KOOGILAADAL!

KIRBUTURG on suurepärase võimalus riide, müüguasjade ja kasutult koju seismajäänud varanduse maha müümiseks ning millegi uue ja huvitava asemele soetamiseks.

Küpseta kodus midagi maitsvat ja müü see perepäeva osalistele mõnusaks ampsuks, olgu see siis kas magus või hoopis soolane suutäis! KOOGILAAT ootab SIND!

Koogilaadalistel ja kirbuturu müüjatel palume oma kaupa sättima tulla 10.30-10.45.

Kes on Sinu kodukoha sädeinimene?

SA Lääne-Viru Arenduskeskus kutsub üles esitama kandidaate tunnuskirjadele "Sädeinimene" ja "Sädeorganisatsioon"!

Tunnuskirjadele saab esitada Lääne-Virumaa kodanikke, MTÜ-sid, KOV-e või asutusi, kes on oma silmapaistva tegevusega kaasa aidanud kohaliku elu arengule, loonud või algatanud uusi tegevusi, kaasa aidanud koostööle ja toetanud maakonna arengut. Kandidaate võivad esitada kõik meie maakonna kodanikud ja organisatsioonid.

Kirjalik põhjendusega ettepanek tuleks esitada Lääne-Viru Arenduskeskusele hiljemalt 31. oktoobriks, aadressil F.R. Kreuzwaldi 5, 44314 Rakvere või e-posti aadressil: mty@arenduskeskus.ee. Abiks kandidaatide esitamisel on arenduskeskuse MTÜ konsultant Katrin Põllu (telefon 325 8028).

Tunnuskirja saajad kuulutatakse välja 17. novembril Lääne-Virumaa kodanikuühenduste konverentsil ja arenduskeskuse kodulehel.

Pea oma lapse sünnipäev võimlas!

Suur ruum ja sportlikud võimalused igale eale. Kolme tunni hinnaks on 20 eurot.

Täpsem info spordijuhilt - Marco Aitman, marco.aitman@haljala.ee, 58182475.

Haljala Rahvamajas
2. novembril kell 19.00
Hingedepäeva kontsert

Martin Müller ja Villu Talsi
Sepa Juliusega jahil

Võimalik soovitsid kontserdi CD!

Sissepääs vmi!

AASTA
SPORTLASE
VALIMINE

Aasta lõpus on aeg tänada meie valla tublimaid sportlasi. Selleks, et selgitada välja möödunud aasta parim **MEES, NAINE, NOORMEES** (1998a ja hiljem sündinud), **NEIU** (1998a ja hiljem sündinud) ning **HARRASTAJA** on kõigil võimalik esitada omapoolsed kandidaadid. Nominentideks saab nimetada neid, kes on Haljala vallaga seotud.

Tähtaeg esitamiseks on **01.12.16** ning oma valiku edastamiseks saada e-kiri Haljala valla spordijuhile aadressil **marco.aitman@haljala.ee** või sõnum FB lehele **HaljalavallaSPORT**.

Kandidaadi esitamiseks tuleb ära märkida tema **EES- JA PEREKONNANIMI, KANDIDEERIMISE KATEGORIA** (mees, naine, noormees, neiu või harrastaja) ning detsembri 2015 kuni novembrini 2016 sooritatud sportlik **SAAVUTUS**.

Nomineeritute hulgast aasta parimate sportlaste valimine leiab aset detsembri alguses ning tänamine toimub 30. detsembril Haljala Rahvamajas.

Märkame ja tunnustame tublisid meie ümber!

Lisainfo valla spordijuhilt: Marco Aitman
marco.aitman@haljala.ee +372 58 182 475

Tule sportima!

04. novembril kell 12-14 Haljalas ja kell 12 Aasperes "Haljala liikumissari 2016".

Laste saalihoki treeningud toimuvad igal laupäeval. Lasteaialapsed kell 10.00 ja algklassilapsed kell 10.40

Õnnitleme sünnipäevalapsi...

91	Helga-Helen Romet	14. november
82	Tamara Nurga	11. november
	Valdo Peterson	12. november
	Laine Kirs	18. november
81	Rein Mooses	20 november
80	Silvi Bachblum	10. november
	Jaan Pinna	20. november
	Vilma Sallaste	25. November
70	Kaupo Pärnamägi	13. november
	Maie Antonis	16. november
65	Sirje Jaanru	04. november
	Viivi Tasa	12. november
	Vaele Sepp	13. november
	Endla Kusmits	25. november
60	Virve Kaldma	24. november
	Väino Toomejõe	25. november
	Riina Kongi	27. november
	Urve Kriisa	30. november
55	Vahur Põdra	13. november
	Aleksander Kebrin	22. november
	Ulvi Taklai	24. November
50	Maidu Teedla	13. november

Meie
hulgast
on lahkunud ...

Silvi Elm
28.06.1937 – 07.10.2016

27. novembril
kell 17.00
Haljala Rahvamajas

Advendikontsert
„Ootuse värvid”

Näitleja **Tiina Mälberg** ning muusikud **Peep Pihlak** ja **Johannes Pihlak** esitavad Eesti anturite jessade laule kitarri ja saksofoniaga.

Kell 16.00 advendikõunla süütamine Haljala kirikus